

Sajó László

OEUVRE

Pedig milyen jól indult minden.
Rokonok, ismerősök, barátok,
ismeretlenek – mind
bolyongtak összes termeimben
a megnyitón. Persze a képek már ott,
akkor sem érdekelték senkit,

de dicsértek, mert úgy illett, anyámnak.
Pezsgőt ittak és szendvicset zabáltak. –
Egy alig észrevehető *alak*,
ki végig valahol hátul állt,
elsőként gratulált
anyámnak, s legtovább ő maradt.

Most üres minden terem.
Az egyik sarokban
anyám köt, olvas, szendereg,
én meg cserélgetem
a képeket naponta.
Nem jössz te sem, hiába mondtad.

Anyám azonnal megigazít,
port töröl – s mintha engem
látna, nem ismeretlen
látogatók rám vetülő árnyait,
s nem önmagát, amint
engem néz a képüvegben.

Mintha valaki járt
volna itt, mindig
fölmossa a padlót, ablakot nyit, tisztít,
hogy *a vak is lássa*,
mint tükröződik a *túlvilág*
egyetlen ablakvillanásban – – –

Teremtett lélek nem jön ide.
Dermedt rovar a pókháló-
mennyben – anyám a sarokban lehunyt
szemmel mered magába. Ki-be
mászkáló macskák, patkányok.
Egyébként üres a m(a)uz(ól)eum.

A kitört ablak keretében képek:

Fúj a szél, Nap süt, Kihajt az ág,

Fák a havon, Fákon a hó...

A kiállítást, a termék ajtaját

megnyitja egy idetévedt,

fényben hunyorgó látogató.

Az utolsóként távozott érkezett.

Téglalapok, négyzetek –

koszkeretben sötétlenek

a falakon a nincsképek.

Elbontja az állandó kiállítást. Remek

művei tovább bomlanak a pincében.

Szentkuthy Miklós

NAGY REGÉNYTÖREDÉK (I)

Éjszaka az erkélyen

Valaki jött hozzá, és engem kiküldött az erkélyre.

Nagy nehéz függöny választotta el a szobát a terasztól, mintha nem is valami lógó, agónia-etikettes szövetvitorla lett volna, hanem olvadó, egymásba növekvő oszlopok; minden hulló és ingázó ránc és hullám egy-egy dór törzs, mely ázva szaporodik vagy ölelkezik. Alig tudtam megküzdeni velük: átmenetet alkottak az ember nagyságú pajzssal ellátott gyalogos katonák és a hullámok között, melyek hajók mögött mind hegyesebb és hegyesebb *V*-kbe tolakodnak össze. S mégis, mikor kikerültem kozmosz-ráncai közül az erkélyre, nem az volt a benyomásom, hogy egy velem keresztbe helyezett vászonréteget metszek derékszögben, hanem inkább úgy éreztem, hogy az irányommal egybeeső, orrom előtt a végtelenbe nyúló kígyóvonalat tolok céltalanul előre. Az éjszaka váratlan üressége, a tudót színbe vakító nyíltsága, dimenzió-nonchalance-a lélegzésem szabályos oxigénmintái közé éppoly vibráló lélegzészifraságot ejtett, mint ahogy a véletlenből villanó napfény zöld és lila virágokat rajzol a szemhéj bélés-ként. A hold elhúzott fehérsége, púderesen túlrejt csöndje...

(úgy feszült a létezés emez optimumóráján belül,

mint a visszatartott levegő a tüdőben: Ariel és

érrepedés egyszerre)

...mégis sokkal súlyosabbnak érződött, mint a függöny muzeális özönvize. Noha minden nyitott volt, mint egy frissen vágott alma, és beláttam a létezés magházába, csupa levegő, csupa kék, csupa hold, csupa semmi magházába, mégis úgy hullt rám, függönykeresztelt homlokomra ez a nem sejtett, nőiesen intrikus éjszaka, mint egy kifordított ólomhordó.